

**PRELIMINARNA ANALIZA UGOVORA O PRIVATIZACIJI
NAFTNE INDUSTRIJE REPUBLIKE SRPSKE**

1. Ugovor o prodaji akcija preduzeća „Rafinerija nafte“ AD Bosanski Brod, „Petrol“ AD Banja Luka i „Rafinerija ulja Modriča“ AD Modriča zaključen je **02.02.2007.g.**, a Zakon o uslovima prodaje akcija preduzeća iz oblasti naftne industrije RS je donešen **28.02.2007.g.**, a stupio na snagu **08.03.2007.g.**
2. U Ugovoru nema bilo kakvih odredbi koje regulišu pitanje tajnosti sadržaja Ugovora ili njegovih priloga. Nije jasan pravni osnov za stavljanje klasifikacije na Ugovor „Strogo povjerljivo“, jer nije poznato na osnovu kojeg dokumenta (propisa) i po osnovu kojih kriterija se neki ugovor može proglasiti tajnim, odnosno kako državni organ može ugovor proglasiti tajnim. Zakon o zaštiti ličnih podataka („Službeni glasnik BiH“ 32/01) štiti samo tajne podatke koji se odnose na građane, a ne i na poslovne transakcije. Jasno je da neka kompanije može svoje podatke ili poslove proglasiti ekonomskom tajnom, ali nije jasno po kojim kriterijumima to može učiniti Vlada, tim prije što koristi budžetska i vanbudžetska sredstva za pokrivanje troškova vezano za realizaciju Ugovora. Ukoliko se Prodavac poziva na neka interna pravila (pod uslovom da postoje), nije nam poznato da li su i gdje ona objavljena.
3. Vlada je donijela Odluku o prodaji naftne industrije RS dana **21.12.2006.g.**, a NSRS dala saglasnost na Odluku Vlade 17.05.2006.g. (član 6 stav 2 Zakona o privatizaciji državnog kapitala u preduzećima od 17.05.2006.g.), a u Preambuli Ugovora stoji da se prenos akcija vrši „u skladu sa važećim propisima“. Istina, Zakon o privatizaciji državnog kapitala u preduzećima („opšti zakon“) predviđa mogućnost prodaje državnog kapitala po principu neposrednog izbora kupca (član 15 stav 3) i to za preduzeća iz člana 6 (između ostalog, i naftna industrija). Generalno govoreći, i pored zakonske regulacije, procedure privatizacije državnog kapitala u najvećim infrastrukturnim oblastima (naftna industrija, željeznički saobraćaj, telekomunikacije, vodosnabdijevanje, rudarstvo i šume, javni mediji, igre na sreću, proizvodnja oružja, vojne opreme i OSTALIM PREDUZEĆIMA OD STRATEŠKOG ZNAČAJA) PRIVATIZUJU SE PO POSEBNIM PRIVATIZACIONIM programima koje donosi Vlada RS uz saglasnost NSRS. U članu 6 stav 2 opšteg Zakona pravi se još jedan izuzetak od već datog izuzetka: ne samo da se mogu privatizovati navedena preduzeća po **posebnom privatizacionom programu**, nego se Vladi RS(uz saglasnost NSRS) daje mogućnost da sama Vlada RS, mimo Direkcije za privatizaciju ili Akcijskog fonda, **može izvršiti privatizaciju**, a što je ovdje slučaj. Dvije stvari su indikativne: prvo, sve ono što još nije privatizovano, neće se prodavati putem tendera nego putem neposrednog odabira kupca, a što, neminovno, uvodi vanekonomske i vanpravne elemente u postupak privatizacije (politički i drugi, uglavnom lični, elementi) i drugo, krug oblasti koje će se privatizovati metodom neposrednog odabira kupca nije jasno definisan, nego, pored nabiranja pojedinih oblasti, kaže se u članu 6 stav 2 opšteg zakona i „**ostalim preduzećima**...“. Znači, Vlada može uvijek da odluči koja će preduzeća, izvan kruga jasno definisanih, proglasiti strateškim i privatizovati po metodi neposrednog odabira kupca, a što dovodi do pravne nesigurnosti i otvara polje da Vlada uvijek kada to ocjeni oportunistički, zanemari Zakon o privatizaciji državnog kapitala u preduzećima (opšti zakon) i principe koje je Zakon uspostavio, i krene u privatizaciju po

posebnom programu ili pak i dalje od toga: da sama Vlada vrši privatizaciju. Postavlja se i pravno pitanje: ako Vlada odluči da privatizuje, npr. Željeznice RS, da li je potrebno i tada donijeti poseban zakon o toj privatizaciji, jer je očigledno da se po opštem zakonu o privatizaciji, tako definisana privatizacija (neposredan odabir kupca) neće moći sprovesti. Konačno, u Zakonu o privatizaciji državnog kapitala u preduzećima se kaže: „osnovni principi privatizacije su javnost i ravnopravnost učesnika“ (član 3), dok član 6 stav 2, eksplicite, kaže da metod neposrednog odabira kupca od strane Vlade i uz saglasnost NSRS, **odstupa** i od tog osnovnog principa (član 3) i od mogućnosti da Vlada samo donese poseban privatizacioni program (član 6 stav 2), pa Vlada može IZUZETNO sama izvršiti privatizaciju metodom neposrednog odabira kupca. Samim tim što postoji mogućnost da se odstupa od principa javnosti i ravnopravnosti učesnika u postupku privatizacije, zaključuje se da je ova metoda tajna i neravnopravna. Isto tako, lako se da zaključiti da se, ovakvim definisanjem izuzetka od osnovnog principa privatizacije (javnost i ravnopravnost učesnika) i širinom oblasti koje se mogu privatizovati van redovne procedure, izuzetak pretvara u pravilo i ulazi se u potpuno novu situaciju da privatizaciju vrši Vlada, koja je prije svega političko tijelo (čija je pomoć nesumnjivo potrebna, pogotovo kod pronalaženja i dovođenja tzv. strateških partnera, ali njena uloga tu treba i da se zaustavi), a ne Agencija ili Fond za kao profesionalna tijela, koja bi trebalo da rade po principu javnosti i principu ravnopravnosti učesnika u postupku privatizacije.

4. Bitno je utvrditi „Datum prenosa“ koji se definiše kao datum kada Prodavac dostavi Kupcu Potvrdu Vlasništva, a koja Potvrda Vlasništva se definiše kao Potvrda CRHOV (Centralni registar hartija od vrijednosti) o registraciji kupca kao vlasnika Paketa akcija, a Paket akcija označava sve akcije iz člana 2.1 Ugovora (Član 1-Definicije i pravni status preduzeća). Datum prenosa je bitno utvrditi radi dalje analize Ugovora, a posebno članova: 5.1. (u roku od 3 radna dana od otvaranja akreditiva kada Kupac dostavi potvrdu o otvaranju Akreditiva, Prodavac je dužan da CRHOV dostavi nalog za prenos prava vlasništva na Paketu akcija), člana 5.2. (obaveza kupca da u roku od 15 dana od dana stupanja na snagu Ugovora otvori račun kod CRHOV), člana 5.3. (predaja originalne Potvrde o izvršenom prenosu vlasništva Paketa akcija, u roku od 5 radnih dana) kao i člana 4.9 (regulisanje obaveza preduzeća).
5. Prilog broj 5 - Program rekonstrukcije - orijentaciona cijena posla 322,8 miliona eura – nije jasno na koji način se došlo do ove cifre. Isto tako, da li u Programu postoje odredbe koje su različite od odredbi članova 7 (Otudjenje i opterećenje osnovnih sredstava) i 8 (Prodaja, prenos ili opterećenje akcija)?
6. Pravni status Kupca nije jasan, niti su uz Ugovor priloženi dokumenti iz kojih se vidi struktura kapitala, a kao što je Prodavac to jasno prikazao (član 2). Prema Zaključku Konkurencijskog savjeta BiH od 23.05.2007.g. (koji se odnosi na Rafineriju nafte Bosanski Brod) vidljiva je struktura privrednog subjekta Njeftegazinkor. Prema tom dokumentu, Otvoreno dioničarsko društvo Zarubežnjeft (koje je 100% u vlasništvu Ruske Federacije) je vlasnik 40% kapitala Njeftegazinkor, dok ostalih 60 % vlasništva pripada trojici fizičkih lica (po 20%), a koji su vlasnici 3 društva sa ograničenom odgovornošću, i to: 1) privredni subjekt „Invest-tehnologije“, 2) privredni subjekt „Nepata“ i 3) provredni subjekt „Junik Development“. Interesantno je, kao kuriozitet, da u druga dva Zaključka Konkurencijskog savjeta (Petrol i Rafinerija ulja Modriča), nema ovih podataka o vlasničkoj strukturi Njeftegazinkora).

7. Kada Kupac kupuje „Paket akcija“, kupuje ga kao nedjeljiv paket, a ako ga bude dalje prodavao, može ga prodavati i u djelovima (član 8.3).
8. U členu 3.2 Ugovora, navodi se da je potrebno pribaviti Zaključak kompetentnog međunarodnog pravnog konsultanta o saglasnosti uslova Ugovora sa važećim propisima. Ostaje nejasno zašto je potrebno da MEĐUNARODNI konsultant utvrdi da li je Ugovor u saglasnosti sa važećim (DOMAĆIM) propisima? Mišljenja smo da neki DOMAĆI konsultant posjeduje veću ekspertizu za obavljanje tog posla.
9. Član 4.1. Prilog broj 9 - za koje potrebe se otvara akreditiv na 36.275.000 eura u korist Prodavca na rok od 60 dana u cilju regulisanja dugova (kojih?) preduzeća? U členu 5 Zakona o uslovima prodaje akcija preduzeća iz oblasti naftne industrije RS („posebni zakon), navedeno je da se obaveze preduzeća po osnovu poreza i doprinosa (glavnica i kamata) u iznosu od 133.335.046 KM reprogramiraju u skladu sa Zakonom (član 6), a preko toga iznosa se brišu. Znači, navedeni iznos od 36.275.000 eura se ne odnosi na ove obaveze, već na neke komercijalne obaveze (dugovi prema dobavljačima iz ranijeg perioda?) Isto tako, nije poznato kako je Vlada utvrdila iznos od 133.335.046 KM.
10. U členu 4.2 je navedeno da će se plaćanje po akreditivu na 36.275.000 eura od Vnješekonombanke moći realizovati dostavom dokumenata: original zahtjeva svakog od Povjerilaca da nema pretenzija prema Preduzećima, i drugim dokumentima navedenim u Ugovoru, čime se potvrđuje da dug nije prodat/ustupljen trećim licima. To tumačimo kao prodaju/prenos potraživanja ili cesiju. Koliko nam je poznato, jedan povjerilac (Crodux na Tifon) je cedirao svoje potraživanje, ali, istina, to je bilo 01.09.2005.g. Da li je zbog toga došlo do smetnji u vezi realizacije akreditiva, ako je isti uopšte realizovan?
11. U členu 4.5 Ugovora, Prodavac se obavezuje da će „HITNO namiriti Kupcu i/ili Preduzećima BILO KOJE IZNOSE koje će oni biti prisiljeni da plate bilo kojem od Povjerilaca zbog neizvršavanja od strane Prodavca obaveza, a koje se odnose na regulisanje dugova, koji prelaze sumu od 27.550.000 eura“. Šta predstavlja ova cifra nije jasno, osim da se radi o komercijalnim obavezama nastalim ranije, ali je indikativno da se prodavac obavezuje da će namiriti **bilo koje iznose**. Ovo može da znači da ili Prodavac ne zna kolike su obaveze preduzeća koja prodaje, pa očekuje i dodatne povjerioce ili potraživanja ili, pak, da se Prodavac nalazio u prilično nezgodnoj poziciji kada je pregovarao o uslovima prodaje, jer prihvatanje buduće i neizvjesne obaveze ili obaveza pokazuje da je Prodavac prihvatio sve uslove Kupca, samo da proda akcije.
12. U členu 4.6 Prodavac se obavezuje da će pogasiti(?) ili regulisati NA BILO KOJI NAČIN kompletna dugovanja Preduzeća u iznosu koji prelazi 72.550.000 eura, u roku od tri mjeseca od datuma stupanja na snagu Ugovora. Kao i pod tačkom 11 ove analize, nije jasno na šta se odnosi ovaj iznos, osim da se radi o potraživanjima prema Preduzećima. Iz dopisa Ministarstva privrede, energetike i razvoja od 11.09.2007.g., radi se o potraživanjima Tifon d.o.o Zagreb u iznosu od 6.639.911 eura (nagodba sa povjeriocem 06.07.2007.g.), Devin u iznosu od 34.294.046 eura (nagodba sa povjeriocem 11.07.2007.g.), Vitol, u iznosu od 19.992.699 eura (nagodba sa povjeriocem 07.06.2007.g.) i CIT Company Anstalt, u iznosu od 11.601.602. eura (nagodba sa povjeriocem 07.06.2007.g.). U oba slučaja nije jasno iz kojih će to sredstava Prodavac regulisati dugovanja - iz budžeta ili iz nekog drugog izvora (privatizacija Telekomu RS?). Kada se saberu ova četiri iznosa koja je Vlada isplatila povjeriocima, dođe se do približnog iznosa od 72.550.000 eura.

13. Zašto je u članu 4.7 potrebna saglasnost Kupca za otpisivanje bilo kojih suma (porezi i doprinosi) pred budžetom? Kakvih dodirnih tačaka ima Kupac sa otpisivanjem dugova kada je Prodavac tu obavezu preuzeo na sebe članom 5 posebnog zakona da se ta potraživanja Vlade neće aktivirati u roku od minimalno 4 godine. Znači li to da, ako nakon 9 godina, (4 godine grejs period i 60 mjeseci beskamatno) Kupac, koji je vlasnik akcija Preduzeća, i koji će morati da vrati sve te obaveze jer ih je kupovinom akcija preduzeća i preuzeo, ne bude vratio taj dug, pa po članu 7, stav 2 posebnog zakona, dodje do raskidanja ugovora o reprogramu, a sve neizmirene obaveze koje su predmet reprograma dospjevaju na naplatu, da će Prodavac tražiti saglasnost Kupca za otpisivanje tih obaveza BILO KOJIH SUMA duga Preduzeća pred budžetom? Znači li to da Prodavac nema mogućnosti da naplati svoja odložena potraživanja prema Preduzećima, ako za to ne dobije saglasnost Kupca. To znači da Kupac, najvjerojatnije, neće dati za to saglasnost, pa samim tim nema ni interesa da na bilo koji način vraća te dugove. To bi praktično značilo, zaključujemo, da je iznos od 133.335.046 KM zauvijek otpisan.
14. U članu 4.8 Ugovora Prodavac preuzima na sebe da snosi i naknade svih budućih obaveza, i to obaveze preko bilansa iz Priloga 2, preko suma obaveza, a koje nisu iskazane u Prilogu 9, a takođe BILO KOJE SUME koje su nastale kao rezultat sporova, pretenzija, a DO DATUMA PRENOSA.
15. U članu 4.9 a), traži se od RS da primi na sebe obaveze regulisanja komercijalnih dugova Preduzeća pred Povjeriocima, u iznosu koji je veći od 72.550.000 eura (Prilog 9), a i dugova Rafinerije prema Vitolu (znači preko 72 mil) i BILO KOJA DRUGA DUGOVANJA PREDUZEĆA, a kojih nema u Prilogu 9, a odnose se na vrijeme prije Datuma prenosa. Prema članu 4 posebnog zakona, obaveze prema povjeriocima izmiriće Vlada, osim po osnovu poreza i doprinosa, u iznosu koji za tu svrhu obezbjeđuje kupac. Tumačimo da se ovdje radi o pomenutoj cifri od 72.550.000 eura. (videti gore pod tačkom 12). Ako ta sredstva ne budu dovoljna, preostali iznos namiruje Vlada, mada nije jasno iz kojih izvora, odnosno da li u budžetu za 2008.g. ima predviđenih sredstava za ove svrhe. Ako se to poredi sa članom 4.1, ne vidi se veza o kojim se to drugim ili drugačijim obavezama radi u članu 4.9 i članu 4.1, jer se oba iznosa odnose na komercijalna potraživanja povjerilaca. Ono što ih razlikuje je to, da u članu 4.1 Ugovora akreditiv se izdaje u korist Prodavca u roku od 60 dana na iznos od 36.275.000 eura (vjerojatno neka prioriteta isplata?) ali se ovaj novac može koristiti tek kada Prodavac postigne sporazum sa svakim od Povjerilaca, iz Priloga 9, (što je prema dopisu Ministarstva privrede, energetike i razvoja od 11.09.2007.g. i postignuto) i da će taj novac biti na raspolaganju najranije 01.02.2008.g. (nema dokaza na osnovu dokumentacije kojom raspolažemo, a tiče se dopisa Nove banke prema Prodavcu (konkretno, prema Ministarstvu energetike), da je do sada otvoren akreditiv na taj iznos, iako je, prema dopisu ministarstva Prodavca to i učinjeno.). Za razliku od toga, novac iz člana 4.9 se obezbjeđuje tek kada RS primi na sebe obavezu regulisanja komercijalnih dugova pred Povjeriocima, u iznosu preko 72.550.000 eura, a nisu prikazani u Prilogu 9, s tim da nema roka do kada se može koristiti akreditiv na ovaj drugi iznos. Kada se saberu ova dva broja dođe se do iznosa od 108.825.000 eura, a koji je najbliži iznosu akreditiva uplaćenog 01.10.2007.g. na iznos od 110.409.900 eura. (moguće je da je to nečija provizija). Istina, postoji još jedan akreditiv na iznos od 14.445.664 eura, sa valutom od 01.10.2007 prema Fondu PIO RS, mada javnosti nije predstavljen plan realizacije ovih sredstava od strane Fonda PIO RS.

16. Članom 6 Ugovora Kupac i Prodavac su se sporazumjeli da će zajednički odobriti sredstva za izgradnju pruge Bosanski Brod-Modriča, s tim da će Kupac osigurati iznos 45.000.000 eura, a Prodavac preostali iznos kojim će otkupiti zemljište i pokriti druge troškove. Nije jasno koliki su to drugi troškovi i iz kojih izvora će ih Prodavac obezbjediti. Kupac sebi Ugovom rezerviše pravo da koristi prugu za svoje potrebe, s tim što se zaključuje da će prvih 20 godina od dana puštanja u eksploataciju, plaćati samo naknadu faktičkih troškova eksploatacije pruge vezano za teretni promet. Zakon o koncesijama („Službeni glasnik RS“ brojevi 25/02, 91/06) u članu 3 kaže: “Cilj ovog zakona je da stvori javan i svima dostupan, nediskriminatoran i jasan pravni okvir za utvrđivanje uslova pod kojima se domaćim i stranim pravnim licima mogu dodjeljivati koncesije u Republici Srpskoj i poticaj ulaganjima stranog kapitala...” Predmet koncesije može biti, između ostalog, i izgradnja željezničkih pruga (član 4 Zakona o koncesijama). Članom 7 Zakona formirana je Komisija za koncesije Republike Srpske. Odluku o koncesiji donosi Vlada RS, a sam ugovor sa koncesionarom zaključuje nadležno ministarstvo/organ uprave. Da bi neko dobio koncesiju potrebno je sprovesti proceduru propisanu Zakonom (Glava III Zakona) kroz javni poziv, s tim da može postojati i tzv. samoincijativna ponuda (član 27 Zakona). Zaključujemo da se ovim Ugovorom daje ili obećava koncesija mimo procedure propisane Zakonom.
17. U članu 6.1.1. Prodavac se obavezuje da će obezbjediti oslobađanje od svih carinskih i drugih troškova na materijale i opremu koju uvozi Kupac ili Preduzeća radi realizacije Programa rekonstrukcije, u skladu sa važećim zakonodavstvom. Mišljenja smo da Zakon o carinskoj politici BiH, to ne dozvoljava - Prodavac nije ovlašten, niti ima mogućnost da obezbjedi oslobođenje carinskih obaveza, jer je to nadležnost organa BiH, a ne organa Entiteta.
18. U članu 6.1.2. Ugovora, na molbu Kupca, Prodavac se obavezuje da će dostaviti tehničke, ekonomske i komercijalne informacije kojima raspolaže, a koje su neophodne za realizaciju Programa rekonstrukcije Preduzeća. Na ovaj način, Prodavac se stavlja u ulogu posebnog serviser informacija Kupcu i na direktan ga način stavlja u preferencijalan položaj u odnosu na druge učesnike, prema kojima Prodavac ili nema ili ne želi da ima obavezu davanja komercijalnih i drugih informacija (iako je i tim drugim učesnicima, Prodavac, na ovaj ili onaj način, prodao dinice pojedinih preduzeća), čime Prodavac Kupcu direktno pomaže da uspostavi monopol na tržištu.
19. U članu 6.1.3. Ugovora, Prodavac se obavezuje kupcu da će, radi djelovanja Preduzeća, Kupcu obezbjediti „najpovoljniji režim, uključujući dobijanje beneficija po pitanju poreza“. Kako to prodavac namjerava da uradi, nije jasno. Naime, ne može Vlada da za neke učesnike na tržištu obezbjedi beneficije, dok ta pravila ne važe za druge učesnike. Bilo bi logično i pravedno da određeni privredni subjekti, ili svi koji ispunjavaju određene uslove, kao recimo poljoprivredni proizvođači, dobiju određena ili oslobođenja ili beneficije u vezi poreskih davanja. Davanje beneficija samo jednom subjektu na tržištu neminovno vodi u povlašten položaj tog subjekta u odnosu na druge. Drugo je pitanje, ako Prodavac i namjerava to da realizuje, u kojoj će formi to učiniti? Donijeti poseban zakon o beneficijama za Kupca?
20. Isto tako, Prodavac se obavezuje da će „pružiti svu MOGUĆU pomoć u postupku dobijanja akreditacije i neophodnih certifikata za laboratoriju u RN, radi samostalnog potvrđivanja kvaliteta proizvoda u RN...” Kao i slučajevima pod 18 i 19, Prodavac, koji inače izdaje te akreditacije (da li Vijeće ministara ili ministarstvo na nivou BiH?), pružiće

svu pomoć Kupcu, dok Prodavac nema takvu obavezu prema drugim tražišnim učesnicima.

21. U članu 6.1.6. Prodavac obećava Kupcu „pružanje pomoći za dobijanje građevinskog zemljišta radi nove izgradnje, u skladu sa propisima, a ukoliko su objekti ili zemljište dati u zakup trećim licima, raskinuti te ugovore i obezbjediti predaju u korist Preduzeća.“ Prodavac je, inače, taj i koji, preko svojih ministarstava, provodi postupke eksproprijacije i davanja građevinskih dozvola, pa se Kupac, opet, stavlja u povoljniji položaj u odnosu na druge učesnike prema kojima Vlada nema takvu obavezu. Isto tako, Vlada ne može tek tako raskinuti ugovore o zakupu, osim ako nisu ili zaključeni na određeno vrijeme ili pak, zakupac ne izvršava svoje obaveze. Nije nigdje navedeno, mada se čini logičnim, da će Prodavac morati nadoknaditi štetu zakupcima kojima je, po svemu sudeći nezakonito, mimo pravila za raskid predviđenim ugovorima u pitanju, raskinut ugovor o zakupu, jer se Prodavac i nalazi u ugovornom odnosu sa trećim licima, a ne Kupac.
22. U članu 6.1.7 Prodavac se obavezuju Kupcu na neke buduće obaveze za koje nije jasno da li ih uopšte može ispuniti. Naime, kako Prodavac može garantovati Kupcu da će mu omogućiti kupovinu zemljišta u luci Ploče za izgradnju terminala za derivate nafte, kada se luka Ploče nalazi u Republici Hrvatskoj i van je bilo kakve jurisdikcije države BiH pa samim tim i Prodavca? Istina, država BiH ima određene (zasnovane na Sporazumu o sukcesiji bivše SFRJ), pretenzije na osnovu ranijih investicija na luku Ploče ili na dio luke i dio zemljišta, ali se teško može ispuniti ova obaveza Prodavca. Drugo, Prodavac se obavezuju Kupcu da će mu po posebnom ugovoru omogućiti kupovinu „akcija naftovoda od luke Omišalj do RN i cjevovoda za derivate do luke Opatovac, PO PRAVU PREČE KUPOVINE u slučaju da RS bude priznata kao zakonski vlasnik te imovine, odnosno akcija, kao i pravo PREČEG PROVOĐENJA GEOLOŠKIH ISTRAŽIVANJA I VAĐENJA NAFTE NA TERITORIJI RS za potrebe RN.“ U vezi prve obaveze, radi se o eventualnoj mogućnosti da se prizna pravo na akcije JANAF-a (nekadašnjeg JUNAF-a) a za dijelove od RN do luke Omišalj na Krku u RH i za dio od RN do luke Opatovac u Srbiji. Mišljenja smo da ovo nije moguće, obzirom da ne postoji pravni način kako bi RS mogla da postane zakonski vlasnik imovine ili akcija JANAF-a. Ako bi i RH pristala da dio akcija JANAF-a prepusti BiH po osnovu ulaganja (koja su nesporna), akcije bi pripale ili Energoinvestu (a u čijem sastavu je bila RN) ili državi BiH, primjenom Ugovora o sukcesiji bivše SFRJ. Sve i da ta imovina pripadne RS, ona ne može, PO PRAVU PREČE KUPOVINE, te akcije ili imovinu prodati Kupcu, jer se, jednostavno, ne radi o pravu preče kupovine, već o velikom povlađivanju Kupcu, koji, kako nam se čini, neće morati puno da se trudi da dobro posluje, već će mu Prodavac služiti ili kao servis ili mu omogućavati najpovlašćeniji položaj, kršeći pri tome neka logična pravila o konkurenciji na tržištu. Pravo preče kupovine je regulisano Zakonom o obligacionim odnosima (član 527), i odnosi se na ugovor o prodaji (i naziv instituta na to upućuje-preča kupovina), a ne i na ostale pravne poslove. U prilog tome ide i davanje prava na pravo prečeg provođenja geoloških istraživanja i vađenja nafte na teritoriji RS za potrebe RN. Istina, ovde imamo termin „preče provođenje“ koji je sigurno skovan samo za potrebe Ugovora, ali pravo na geološka istraživanja i eksploataciju („vađenje“) nafte može da dobije samo koncesionar u postupku predviđenim Zakonom o koncesijama, a ne na ovaj način, direktnim davanjem koncesije putem Ugovora. Ovim članom se Kupcu otvaraju sva vrata da bude totalni monopolista na tržištu naftih derivata, barem u RS, jer Prodavac može, u cilju eliminisanja konkurencije, „narediti“ svim budžetskim potrošačima, da

MORAJU derivat kupovati od Kupca. Članom 52 stav 2 Ustava RS propisano je da su zabranjeni monopoli.

23. Kao što je gore već navedeno, Prodavac se Kupcu obavezuje da će mu pružiti svu „moguću pomoć kod obezbjeđenja svih normalnih uslova privrednog i finansijskog poslovanja Preduzeća (što je više nego poželjno, ali ne samo za Kupca, već i za sve druge učesnike na tržištu) i POVEĆANJE KONKURENTNOSTI NJIHOVIH PROIZVODA“ (a što je krajnje nepreporučljivo). Naime, na ovaj način, Vlada se obavezuje Kupcu da će mu obezbjeđiti takve uslove na tržištu i da će da radi na povećanju konkurentnosti njegovih proizvoda (nije jasno kako to Vlada uopšte može raditi prema samo jednom subjektu na tržištu, a ne i prema ostalima, i na koji način to Vlada namjerava da radi - oslobodjenjem ili smanjivanjem poreza ili pak subvencijama?).
24. Konačno, Prodavac se obavezuje Kupcu, da će po posebnom ugovoru, u skladu sa zakonom, omogućiti „po pravu preče kupovine imovine koja se nalazi na prostoru naftnih skladišta „Vrbanja“ u Banja Luci i „Brežičani“ u Prijedoru...“ Znači li to da će Vlada, postupajući, opet, po posebnom zakonu, i, opet, po principu neposredne pogodbe, ako to Kupac bude htio, privatizovati i ova dva naftna skladišta? Kao i gore, nije jasno zašto se Prodavac poziva na pravo preče kupovine, kada se ne radi o tom institutu, već o privilegovanom položaju Kupca na tržištu RS. Naime, pravo preče kupovine se može zasnovati ugovorom, ali samo ugovorom o prodaji, pod uslovima ZOO, a može biti i zakonom ustanovljeno (kod suvlasništva ili kod podjele zajedničke imovine).
25. Kao i u nekim drugim članovima Ugovora (4.1-pod 9) i u članu 6.1.11, Prodavac se obavezuje da će naknaditi Kupcu sve obaveze, a koje nisu definisane Prilogom broj 9 uz Ugovor. Ako, pak, Kupac plati te obaveze, Prodavac je dužan nadoknaditi „iznos stvarnih troškova“ u roku od jednog mjeseca. Termin „stvarni troškovi“ nije bliže definisan, a može se odnositi na bilo koje troškove.
26. U vezi člana 6.2.1. (obaveza Kupca da plati cijenu Paketa akcija) vidljivo je iz dopisa Nove Banke Ministarstvu energetike od 02.10.2007.g., da su po akreditivu uplaćena sredstva dana 01.10.2007.g. u iznosu od 110.409.900,00 Eura, ali se iz dopisa ne vidi ko ih je uplatio (kao što se vidi kod akreditiva za garanciju za dobro izvršenje posla). Bilo bi logično da je ovu uplatu izvršila Vnješekonombanka.
27. U članu 6.2.3. je navedeno da prvo, Prodavac mora da ispuni sve svoje obaveze, da bi se tek onda Kupac obavezao da će započeti sa realizacijom Programa rekonstrukcije, s tim da se Kupac obavezuje da će pustiti u pogon „staru liniju“ u roku od 6 mjeseci od Datuma prenosa. Ovaj dio ispunjenja ugovora ćemo posebno nadgledati, ali prije svega nam je bitno utvrditi Datum prenosa. Ako pak, dođe do neispunjavanja obaveza iz 6.2.3. bez krivice Kupca, „strane će se dogovoriti da nakon pregovora potpišu saglasnost o produženju rokova obaveza kupca“. Ako se pažljivije pročita tekst, može se zaključiti da se rezultat pregovora već unaprijed zna: Kupcu će, najvjerojatnije, biti odobreno produženje rokova za ispunjenje obaveza, jer ne postoji mogućnost da se stranke dogovore da se rokovi neće produžavati.
28. U članu 6.2.4. Kupac se obavezuje da će zadržati isti broj radnika, osim redovnog načina prestanka radnog odnosa (zbrinjavanje, penzionisanje, dobrovoljni prekid i disciplinska odgovornost), ali u članu 6.4.3. Kupac ima pravo da „provjeri usklađenost kvalifikacija zaposlenih sa dužnostima koje obavljaju i izvršiti postavljanje zaposlenih na radna mjesta koja odgovaraju njihovim kvalifikacijama, UKLJUČUJUĆI I PREKID RADNOG ODNOSA, u skladu sa zakonom. Ovo pravo Kupca će biti nezavisno i

PREOVLADIVAĆE BEZ OBAVEZA KUPCA IZ 6.2.4.“. Više je nego očigledno da član 6.4.3 derogira član 6.2.4. i daje pravo Kupcu da otpušta radnike bez obzira što se obavezao da će tokom „Perioda rekonstrukcije zadržati isti broj zaposlenih“. Da li je sindikat RN (prije svih drugih) bio upoznat sa ovom odredbom Ugovora?

29. U članu 6.2.5 navedeno je da će „U periodu rekonstrukcije Kupac zadržati pretežnu djelatnost Preduzeća“. Period rekonstrukcije traje 42 mjeseca. Da li to znači da nakon isteka Perioda rekonstrukcije Kupac može da promjeni pretežnu djelatnost preduzeća?
30. Član 6.3 daje pravo Prodavcu pravo preče kupovine akcija Preduzeća, osim onih akcija koje je Kupac naknadno stekao i nisu predmet Ugovora. U ovom slučaju radi se o pravilnom definisanju instituta „preče kupovine“ po kome Prodavac zadržava pravo da u određenom vremenskom periodu, ali ne dužem od 5 godina (član 531, satv 2 ZOO), ako Kupac namjerava da proda stvar koja je bila predmet prodaje, prvo tu stvar (akcije) ponudi Prodavcu, s tim da to mora, kako je to već i urađeno, biti definisano Ugovorom. Kako nam se čini, ova transakcija, jednog dana kada Preduzeća budu bez dugova, a koje će budžet RS većinom i snositi, kao i ovo pravo, će se i iskoristiti. Naravno, zaključak je samo u domenu spekulacija, bez informacija koje bi naglasile ili potvrdile ovaj zaključak.
31. Članom 6.4.2. Ugovora, a i članom 2 stav 3 posebnog zakona, oslobođen je Kupac obaveze da postupa po Zakonu o preuzimanju akcionarskih društava. Naime, po posebnom zakonu, ako jedan akcionar ima više od 25% akcija u preduzeću, on MORA ponuditi ostalim akcionarima kupovinu njihovih dionica. Naravno, akcionari ne moraju prihvatiti tu ponudu. Ovde je Kupac stavljen, opet, u privilegovan položaj u odnosu na druge učesnike tržišne konkurencije, jer se na njih Zakon o preuzimanju primjenjuje, dok za Kupca ta obaveza ne postoji.
32. Član 7.1 govori o Otudjenju i opterećenju osnovnih sredstava. U Periodu rekonstrukcije, Kupac ne može, bez saglasnosti prodavca, između ostalog, otuđivati osnovna sredstva preduzeća, ako je vrijednost tih sredstava veća od 25% vrijednosti ukupne imovine Preduzeća, osim slučajeva prikupljanja finansijskih sredstava za izvršenje Programa rekonstrukcije, te osiguranje obrtnih sredstava preduzeća. Zaključujemo slijedeće: Kupac ipak može, bez saglasnosti Prodavca, otuđiti osnovna sredstva u vrijednosti manjoj od 25% od ukupne imovine Preduzeća, te može prodati osnovna sredstva kada prikuplja finansijska sredstva (ne razumijemo šta ovo znači, ali, možda to bolje objašnjava član 8.1. u kome je navedeno da se akcije mogu opteretiti u korist Vnješekonombanke - ali se ne vidi u koje svrhe - pretostavljamo dobijanja kredita, ali i u daljem tekstu člana 8.1, i dalje nije jasno šta znači „u cilju prikupljanja finansijskih sredstava za investiranje u preduzeće“ - da li i od neke druge banke ili nešto drugo?) ili za potrebe osiguranja obrtnih sredstava (ne razumijemo kako). Da li to znači da Kupac može prodati 24,99% vrijednosti ukupne imovine Preduzeća da bi osigurao obrtna sredstva? Znači li to da se Kupac unaprijed ograđuje da neće imati svježeg kapitala za dodatno investiranje (spominje se obaveza investiranja od 100.000.000 eura u roku od 2 godine - član 10.2 Ugovora), već mu se otvara mogućnost da prodaje osnovna sredstva da bi pribavio obrtna? Isto tako, Kupac neće moći da bez saglasnosti Prodavca vrši statusne promjene (podjela, spajanje i dr.) niti da kupuje akcije trećih lica na ili van područja RS, „osim kupovine akcija preduzeća čija je proizvodna djelatnost analogna ili vezana za osnovnu djelatnost Preduzeća“. To znači, da će Kupac ipak moći da vrši statusne promjene, a asocira na mogućnost kupovine objekata navedenih u članu 6.1.9. Ugovora (naftna skladišta Vrbanja i Brežičani).

33. Član 7.3 stavlja Prodavca u veoma neugodan položaj. Naime, ako Kupac zatraži saglasnost Prodavca za otuđenje i opterećenje osnovnih sredstava, Prodavac ima obavezu da sa dužnom pažnjom razmotri obraćanje kupca i da mu u roku od 30 dana odgovori. Ako Prodavac ne odgovori Kupcu, „smataraće se da je prodavac dao svoju saglasnost Kupcu“. Mislimo da je ovaj rok od 30 dana veoma kratak i da, objektivno, stavlja Prodavca u nezgodnu situaciju da mu treba više vremena da prouči zahtjev Kupca, jer nakon 30 dana, Kupac se dobro obezbjedio - ako nema odgovora od strane Prodavca, ograničenja u članu 7.1. više ne vrijede. Indikativno je da Prodavac sebi nije rezervisao mogućnost da traži produženje roka od 30 dana, dok na drugim mjestima u Ugovoru, ta se mogućnost, pa i po više puta, uvijek pruža Kupcu.
34. Član 8 je veoma indikativan. Naime, ovim članom se regulišu pitanja prodaje, prenosa ili opterećenja akcija. Osnovni postulat je da, za vrijeme trajanja Perioda rekonstrukcije (42 mjeseca), ako Kupac poželi da proda, prenese ili optereti dijelove ili cijeli Paket akcija, Kupac je obavezan pribaviti pismeno odobrenje Prodavca. Ali, to odobrenje (kao i u članu 7.3. ako se prodavac ne izjasni u roku od 30 dana, od dana prijema pismenog zahtjeva Kupca, smatraće se da je odobrenje dato- član 8.2) nije potrebno pribaviti ako se akcije opterećuju u korist Vnješekonomske banke ili i cilju prikupljanja finansijskih sredstava u investiranje preduzeća-(vidjeti komentar pod 32), niti je to odobrenje potrebno „ako Kupac prodaje ili PREDAJE svoje akcije Preduzeća kompaniji u svom 100% vlasništvu, sa potpunom kontrolom od strane Kupca u periodu rekonstrukcije.“ Zaključujemo da Kupac može prodati ali i PREDATI (koliko razumijemo, predaja nije pravni posao kojim se stiče vlasništvo na stvarima ili akcijama, već bi se mogla definisati kao poklon, a poznato je da se za poklon ne dobija protivnaknada) svojoj kompaniji akcije (dio ili cijeli Paket akcija), u TOKU REKONSTRUKCIJE I BEZ PRETHODNOG PISMENOG ODOBRENJA PRODAVCA. Dalje, u članu 8.3. Kupac ima pravo da proda i cijeli paket ili samo jedan njegov dio i TREĆIM LICIMA, pa čak i u vrijeme rekonstrukcije, s tim da Prodavac ima pravo preče kupovine, ali sada „pod jednakim uslovima kao najbolji ponuđač“, dok kada Prodavac daje pravo „preče kupovine“ Kupcu (a koje nije, kako je objašnjeno pravo preče kupnje, nego čista privilegija), nigdje nema riječi kao što „jednaki uslovi“ i „najbolji ponuđač“ (vidi 6.1.9 i tačka 24 ovde ili 6.1.7. tačka 22). Vidljivo je da Ugovorom nije predviđena eksplicitna zabrana Kupcu da ne smije da otuđi imovinu ili akcije, pa čak ni za vrijeme rekonstrukcije, nego su mu date široke mogućnosti da imovinu opterećuje i bez saglasnosti Prodavca, dok su mu data gotovo neograničena prva na opterećenja akcija.
35. Članom 9 Ugovora se propisuje situacija kada Kupac zbog krivog djelovanja ili nedjelovanja ne bude realizovao Program rekonstrukcije, pa mu Prodavac da dopunski rok, pa Kupac opet ne izvrši svoje obaveze u dopunskom roku, pa se strane dogovaraju u daljem roku od 90 dana o produženju rokova. Znači, Kupac u dva roka (osnovni i dopunski) ne ispuni svoje obaveze iz Programa rekonstrukcije, pa ima pravo na rok of još 90 dana u kome će sa Prodavcom dogovarati dalje produženje rokova. Tek ako strane ne postignu sporazum o produženju rokova, bilo koja strana ima pravo da se obrati Arbitraži. Kojoj arbitraži i koji će se propisi pred tom arbitražom primjenjivati, nije regulisano Ugovorom, a što smatramo smanjenjem šanse Prodavca da arbitraža donese bilo kakvu meritornu odluku u korist Prodavca, jer će se Kupac, sigurno, prvo braniti formalnim argumentima (nevalidnost ugovora o arbitraži, dopustivost raspravljanja itd)? (Vidjeti komentar člana 436 ZPP-a).

36. Članom 10 Kupac se obaveza da će Prodavcu, najkasnije u roku od 15 dana od Dana prenosa vlasništva na paket dionica, uručiti Garanciju za dobro izvršenje posla u visini od 20.000.000 eura. Garancijom se Kupac obavezuje da će u roku od 2 godine od Datuma prenosa investirati 100.000.000 eura. Radi se o tzv. Bezuslovnoj garanciji po prvom pozivu Prodavca, ali ipak, uz priloženu dokumentaciju od ovlaštenog revizora u RS, koja (dokumentacija) potvrđuje neispunjenje preuzetih obaveza Kupca u investiranje i razvoj Preduzeća. Pod investiranjem se podrazumjeva: „kupovina sirovina, regulisanje obaveza Preduzeća, kupovina i zakup opreme, zemljišta, zgrada i drugih objekata, ISPLATA PLATA RADNICIMA, TROŠKOVI ZA ELEKTROENERGIJU I VODU, (vraćanje) zajmova i ulaganje u povećanje osnovnog kapitala“ (član 10.2), što prije spada u domen obezbjeđenja redovnog poslovanja, a ne investicija. Članom 10.5. Ugovora je predviđeno da nakon što Kupac uloži 100.000.000 eura, i o tome pismeno obavjesti Prodavca, Prodavac bez odlaganja vraća garanciju Vnješekonombanci. Kako vidimo, ovde nema obaveze da se angažuje ovlaštenu revizora da utvrdi da li je zaista investiran iznos od 100.000.000. eura, već o tom procjenu donosi sam Kupac, ili se to, ipak, može povezati sa pravom Prodavca da angažuje ovlaštenog revizora? Konačno, u članu 10.6 je navedeno da se garancija automatski smanjuje srazmjerno investiranom iznosu od 100.000.000 eura, ali nije jasno po kom se kriterijumu ili formuli smanjuje (proporcionalno?), te da li Kupac sam određuje koliko je investirao, pa smanjuje iznos garancije ili je potrebno angažovati treće lice (revizor) ili to Kupac i Prodavac utvrđuju dogovorom, i šta ako se Kupac i Prodavac ne mogu usaglasiti oko iznosa investicije i oko toga da li je određeno investiranje zaista „investicija“ kako je definisano Ugovorom. Kako razumijemo i tumačimo ove odredbe Ugovora, Prodavac ima pravo da angažuje revizora samo da utvrdi činjenicu da li je Kupac investirao 100.000.000 u roku od dvije godine, ali nema pravo da traži od revizora da utvrdi da li je, na primjer, Kupac investirao 50.000.000 u 12 mjeseci, ili da pak izjavi da je investirao svih 100.000.000 u tih 12 mjeseci tj. Prodavac nema pravo da angažuje revizora prije isteka dvije godine od Datuma prenosa, nego samo nakon isteka tog roka. Zato nije jasno da li Prodavac ima bilo kakvo pravo da utiče na odluku Kupca da odredi automatsko smanjenje garancije prema investiranom novcu. Logično je da banci koja je izdala garanciju, neko treba da kaže da u tom trenutku, na primjer, garancija nije više na 20.000.000 eura, nego, recimo, na 8.000.000 eura, jer se ta činjenica negdje mora evidentirati, inače bi banka imala obavezu da po pozivu isplati pun iznos. Garancija za dobro izvršenje posla izdana je 03.10.2007.g., a obaveza izdavanja garancije je bila na 15 dana od Dana prenosa vlasništva. Znači, Dan prenosa vlasništva je između 03.10.2007.g. i 18.09.2007. Recimo da je Dan prenosa 20.09.2007.g. Rok od dvije godine za dobro izvršenje posla, u tom slučaju, traje do 20.09.2009, a garancija važi do 03.10.2009. To je potencijalno dobar scenario za Prodavca, pod uslovom da traži realizaciju garancije do 20.09.2009, ali ima samo 4 dana. Šta, na primjer, ako je garancija data prije Dana prenosa 03.10.2007.g., a prenos je bio 30.10.2007.g.? U tom slučaju će Prodavac, hipotetički govoreći, imati problem, jer će mu garancija isteći 03.10.200.g., a neće biti u mogućnosti da traži njenu naplatu prije roka od dvije godine (od Dana prenosa) a koji ističe 30.10.2009 (u ovom hipotetičkom slučaju). U toj situaciji, iako Kupac ne bi izvršio svoje obaveze, Prodavac ne bi mogao da aktivira garanciju (u cijelom ili smanjenom iznosu). Vjerujemo da je ovo samo hipotetička situacija. Indikativno je da u ovom Ugovoru, kao što je običaj kod ovako velikih privatizacija i investicija, nema plana praćenja realizacije investiranja -

akcioni plan, a koji bi morao da bude definisan u fazama investiranja i gdje se, zaista, može pratiti dinamika investiranja i izvršenja obaveza Kupca iz ugovora o privatizaciji/prodaji, dok ovde imamo samo jednu fazu investiranja u roku od dvije godine.

37. U članu 11.1.2 Prodavac izjavljuje da „Ugovor predstavlja punovažnu i provodivu obavezu za Prodavca Republiku Srpsku i u tom smislu, Prodavac kao organ vlasti se odriče sudskog imuniteta“. Nije jasno kako se Prodavac može odreći „sudskog imuniteta“ kao organ vlasti, kada ga inače i nema. Prodavac ili Vlada mogu biti tuženi na redovnom sudu od bilo koga u imovinskih predmetima a koji se tiču, recimo, naknade štete, bilo ona nastala kao zakonska obaveza (npr. ratna šteta) ili pak šteta nastala na osnovu ugovornih odnosa.
38. Već je zatražen od Vlade, Prilog broj 2 - Računovodstveni izvještaj Preduzeća, a radi uvida u „tačno i objektivno finansijsko stanje stanje preduzeća“.
39. Malo je čudna formulacija u članu 11.1.4. Ugovora, a gdje se Prodavac obavezuje da će „nadoknaditi Kupcu gubitke nastale kao posljedica zbog NEUSAGLAŠENOSTI datog Ugovora sa važećim zakonodavstvom, uključujući i odredbe Zakona o reviziji privatizacije državnog kapitala u preduzećima ili bankama Republike Srpske“. Ovo može da znači: a) da prodavac nije u potpunosti siguran da li je ovaj Ugovor u saglasnosti sa postojećim zakonima u RS i BiH, pa u tom slučaju preuzima na sebe obavezu da snosi, i iz ovog razloga, eventualnu štetu Kupcu. U tom smislu ne znamo kako se može, sada, tumačiti odredba člana 3.2. koji predviđa da će se dobiti „od strane Kupca zaključak kompetentnog međunarodnog pravnog konsultanta o saglasnosti uslova ovog Ugovora sa važećim propisima“. Znači, kupac će, putem kompetentnog međunarodnog pravnog konsultanta, pribaviti zaključak da je ugovor u skladu sa važećim propisima, a ako to ne bude tako, onda će, opet, Prodavac nadoknaditi Kupcu gubitke. b) ili Prodavac sumnja da bi i ova privatizacija mogla doći „na udar“ Zakona o reviziji privatizacije, pa ako se to desi, Prodavac će, opet, nadoknaditi Kupcu gubitke.
40. U članu 11.1.6 Prodavac „izjavljuje i garantuje da mu paket akcija pripada po PRAVU VLASNIŠTVA i nije založen...“ Ne bismo, ovom prilikom, ulazili u dalju elaboraciju, ali želeli bismo da navedemo da se, prema Ugovoru, prodaje Paket akcija i imovine Preduzeća, ali te akcije i imovina ne pripadaju Prodavcu „po pravu vlasništva“, jer Vlada nije titular vlasništva, već je to Republika Srpska, kao država ili kao Entitet. Prodavac može da, pod uslovima predviđenim zakonom, raspoláže državnim imovinom. Konačno, ovo se vidi i u samom Ugovoru (član 2 - Predmet Ugovora), kada se govori o tome šta Kupac kupuje od Prodavca, pa na primjer, RN akcije koje se prodaju, definišu se kao „državni kapital Republike Srpske...“, pa isto tako kod Petrola i kod Rafinerija ulja Modriča, a ne državni kapital Vlade Republike Srpske.
41. U članu 11.2 5., a koji govori o Programu rekonstrukcije i informacijama sadržanim u njemu, navodi se da su te informacije „prognozirane, približne, pripremljene sa dobrim namjerama uz detaljno razmatranje svih faktora, te zasnovane na pretpostavkama koje su bile važeće u periodu razrade i na dan potpisivanja Ugovora“, a što je, po nama, korektna formulacija, s tim da se ne zna sadržaj Programa rekonstrukcije i nije poznato ko je autor Programa (Prodavac i/ili Kupac ili treća nezavisna strana)
42. Član 12 Ugovora govori o višoj sili, a što je uobičajena klauzula u ovakvim ugovorima. Ono što buni je da se dejstvo više sile odnosi kako na Prodavca i njegovu teritoriju, tako i na Kupca i njegovu teritoriju. Ako bude požara i poplave kod Prodavca u preduzećima

koja se prodaju, to će sigurno imati negativne implikacije na rad Preduzeća, ali ne vidimo kao poplava ili potres na teritoriji Kupca može uticati na njegov rad na teritoriji Prodavca. Ne mislimo da ovde postoji neka skrivena namjera niti da će biti eventualnih zloupotreba ali, sa druge strane, ovako široko definisanje može biti samo na štetu Prodavca i stoga se moralo ugovoriti da se dejstvo više sile odnosi samo na teritoriju Prodavca.

43. Član 13 govori o Prestanku punovažnosti ugovora, pa se u članu 13. 1. između ostalih razloga, navodi i „potpuno izvršenje ugovorenih obaveza Strana“. I pored najbolje volje nismo uspjeli razumijeti šta se pod pojmom „potpunog izvršenja“ podrazumjeva. Da li je to završetak Programa rekonstrukcije od 42 mjeseca, obaveza investiranja Kupca od 100.000.000 eura u roku od dvije godine, puštanje u rad stare linije u RN u roku od 6 mjeseci od Datuma prenosa, ispunjavanje obaveza Kupca u pogledu projektovanih kapaciteta (6.2.3), izgradnja pruge i investiranje 45.000.000 eura od strane Kupca i eksploatacija pruge „u prvih 20 godina“ ili još nešto dodatno ili sve to skupa?
44. Konačno, nije spomenuto u Ugovoru i nije na nama da na to odgovorimo, ali samo podsjećamo na pitanje: kakva je sudbina komercijalnih potraživanja Preduzeća prema trećim licima? Kolika su i kome će pripasti, ako se ikada naplate? Prodavcu ili Kupcu?

Transparency International Bosne i Hercegovine

14.12.2007.godine